
Засідання кафедри 01.12.2021

Засідання кафедри

Дата: 01.12.2021

Час проведення: 14.30

Місце проведення: ауд. 321/онлайн

Порядок денний

1. Про результати опитування здобувачів щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Доповідачі: Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.

2. Про результати опитування викладачів кафедри спеціальної та інклюзивної освіти щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (ОП 016.01.01 Логопедія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів, ОП 016.00.02 Втручання при аутизмі для другого (магістерського) рівня вищої освіти).

Доповідачі: Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.

3. Про результати опитування роботодавців щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (ОП 016.01.01 Логопедія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти).

Доповідачі: Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.

4. Про результати опитування випускників щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня.

Доповідачі: Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.

5. Про затвердження робочих програм навчальних дисциплін, викладання яких забезпечують викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти у другому семестрі 2021-2022 навчального року.

Доповідачі: Овчаренко М.С., викладачі кафедри

6. Про підготовку анотацій магістерських робіт здобувачів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта освітньо-професійних програм 016.01.01 Логопедія, 016.00.02 Втручання при аутизмі денної форми навчання.

Доповідач: Мартинчук О.В.

7. Про стан проведення опитування «Викладач очима студентів» серед здобувачів спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Доповідачі: куратори груп 1-3 курсів, гаранти ОП

8. Визнання результатів внутрішньої кредитної академічної мобільності студентів 2 і 3 курсу освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між Київським університетом імені Бориса Грінченка та Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Доповідач: Мартинчук О.В.

9. Про зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті.

Доповідач: Бабич Н.М.

10. Різне.

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 24 засідання кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

1. Про результати опитування здобувачів, випускників щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.,* які проінформували про результати опитування здобувачів щодо якості освітньої діяльності за ОП «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня.

Зокрема, Мартинчук О.В. зазначила, що у листопаді 2021 року було проведено анкетування з метою моніторингу забезпечення кафедрою якості освітнього процесу за освітньої програмою 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для першого (бакалаврського) рівня. В опитуванні взяли участь здобувачі освіти, викладачі кафедри, роботодавці та випускники. *Аналітична довідка за результатами опитування представлена за посиланням: <https://cutt.ly/KIBK2z8>*

Супрун Г.В. проінформувала про результати опитування здобувачів, зокрема, зазначила, що до опитування було залучено 90 здобувачів вищої освіти, з них: 26,7% – здобувачі 1 курсу другого (магістерського) рівня (які навчалися за ОП «Логопедія» на бакалавраті в Університеті Грінченка) та 73,3% здобувачів першого (бакалаврського) рівня. Якість освітнього процесу аналізувалась за 14 параметрами:

1. Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою.
2. Своєчасна поінформованість про цілі, зміст, програмні результати навчання, критерії оцінювання у межах освітніх компонентів.
3. Зрозумілість мети, цілей, очікуваних результатів вивчення дисциплін.

4. Доступність графіку освітнього процесу та розкладу занять.
5. Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії.
6. Задоволеність співвідношенням теорії та практики
7. Використання викладачами сучасних методів навчання (майстер-класів, дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо).
8. Задоволеність якістю навчання в ЕНК під час дистанційного та змішаного навчання.
9. Прозорість оцінювання протягом навчання.
10. Реалізація принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.
11. Поінформованість про наслідки порушень принципів академічної доброчесності, передбачені для здобувачів вищої освіти в Університеті.
12. Доступність навчальної та наукової літератури в Бібліотеці Університету, у т. ч. в Інституційному репозиторії.
13. Поінформованість щодо можливостей академічної мобільності, грантових програм, написання статей у наукометричних виданнях, участі у міжнародних і всеукраїнських конференціях та ін. наукових заходах.
14. Задоволеність організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою.

У додатку А представлено аналітичну довідку, підготовлену за результатами опитування.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри, які взяли участь в обговоренні результатів опитування та надали *рекомендації* щодо удосконалення якості освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- систематично здійснювати роботу щодо удосконалення робочих програм навчальних дисциплін на основі сучасних досягнень у галузях спеціальної та інклюзивної педагогіки, спеціальної психології та логопедії;
- забезпечити вчасне інформування студентів за допомогою різних засобів комунікації щодо змісту, програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання;
- постійно проводити роботу з удосконалення системи та критеріїв оцінювання, забезпечення об'єктивності при оцінюванні;
- здійснювати постійний моніторинг якості освітнього процесу та освітньої діяльності за ОП «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня;
- популяризувати принципи академічної доброчесності, толерантності та студентоцентризму;
- систематично удосконалювати власний професійний рівень щодо забезпечення змісту та застосування методів навчання (особливо

практико-орієнтованих) у різних форматах викладання (очному, змішаному, дистанційному);

- систематично удосконалювати електронні навчальні курси в системі дистанційного навчання (у змістовому та технічному аспектах);
- систематично обговорювати актуальні питання якості освітнього процесу зі здобувачами на засіданнях кафедри.

УХВАЛИЛИ: Результати опитування здобувачів взяти до уваги та дотримуватися в освітній діяльності визначених рекомендацій щодо удосконалення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня освіти.

Результати голосування: за – одноголосно

2. Про результати опитування викладачів кафедри спеціальної та інклюзивної освіти щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (ОП 016.01.01 Логопедія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів, ОП 016.00.02 Втручання при аутизмі для другого (магістерського) рівня вищої освіти).

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.*, які проінформували про опитування викладачів кафедри спеціальної та інклюзивної освіти щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Мартинчук О.В. зазначила, що з метою всебічного вивчення питання якості освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для усіх рівнів вищої освіти гарантами освітніх програм у листопаді 2021 року здійснено опитування НПП стосовно якості викладання та навчання в Університеті, а також формування на цій основі рекомендацій щодо покращення організації освітнього процесу в Університеті.

Супрун Г.В. проінформувала, що в опитуванні взяло участь 12 викладачів кафедри, з них: 83% забезпечують освітню програму «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня, 41,7% – освітню програму «Логопедія» для другого (магістерського) рівня та 41,7% забезпечують освітню програму «Втручання при аутизмі» для другого (магістерського) рівня. Досвід викладацької діяльності понад 20 років наявний у 8,3% викладачів, від 10 до 20 років – у 41,7% викладачів, від 5 до 10 років – у 33,3% викладачів та до 5 років – у 16,7% викладачів. Оцінювання якості викладання та навчання здійснювалось за 14 параметрами:

1. Врахування при виборі методів та форм навчання індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти.
2. Частота користування здобувачами дистанційними курсами при вивченні дисциплін, які викладаються викладачем.

3. Приділення достатньої уваги формуванню у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей, відповідно до освітньої програми.
4. Співпраця зі здобувачами вищої освіти при визначенні форм, методів навчання, організації освітнього процесу.
5. Знання нормативних документів, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в Університеті.
6. Знання про наслідки порушень академічної доброчесності, передбачені для науково-педагогічних працівників в Університеті.
7. Ефективність навчання за допомогою системи Moodle та інших дистанційних технологій навчання.
8. Оснащеність навчальних приміщень сучасною мультимедійною технікою, що дозволяє проводити заняття з використанням інноваційних технологій.
9. Задоволеність рівнем інформаційної підтримки освітнього процесу і науково-дослідницької діяльності.
10. Задоволеність рівнем взаємодії здобувачів вищої освіти і науково-педагогічного складу в освітньому процесі.
11. Реалізація принципу студентоцентризму.
12. Участь у періодичному перегляді освітніх програм (освітньо-професійних/освітньо-наукових) програм.
13. Соціальна підтримка та стимулювання (мотивація) діяльності науково-педагогічних працівників.
14. Сприяння підвищенню професійного рівня науково-педагогічних працівників.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри, які взяли участь в обговоренні результатів опитування та надали **рекомендації** щодо покращення викладання та навчання за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, зокрема:

- систематичне удосконалення професійного рівня викладачів щодо змісту та методів навчання (особливо, практико-орієнтованих) у різних форматах викладання (очному, змішаному, дистанційному);
- залучення викладачів кафедри до спільних обговорень питань про підвищення якості освіти, забезпечення ефективних умов організації освітнього процесу та профілактики професійного вигорання.

УХВАЛИЛИ: Результати опитування викладачів кафедри щодо якості освітнього процесу зі спеціальності 016 Спеціальна освіта взяти до уваги та дотримуватися в освітній діяльності визначених рекомендацій щодо удосконалення освітнього процесу за освітньо-професійними програмами «Логопедія» для першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти, «Втручання при аутизмі» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Результати голосування: за – одноголосно

3. Про результати опитування роботодавців щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (ОП 016.01.01 Логопедія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти).

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.*, які проінформували про опитування роботодавців щодо якості підготовки майбутніх фахівців зі спеціальної освіти та випускників за освітньо-професійними програмами «Логопедія» різних рівнів вищої освіти.

Бабич Н.М. зазначила, що з метою всебічного вивчення питання якості освіти кафедрою в листопаді 2021 року здійснено опитування роботодавців закладів освіти, на базі яких студенти Університету Грінченка проходять практику та / або працюють.

Супрун Г.В. проінформувала, що в опитуванні взяло участь 13 роботодавців, з яких 84,6% мали досвід співпраці з випускниками або здобувачами вищої освіти, 15,4% не мали досвіду безпосередньої співпраці, а контактували лише під час виробничої практики. Оцінювання роботодавцями якості підготовки майбутніх фахівців / випускників за освітньою програмою «Логопедія» Університету Грінченка здійснювалось за 3 параметрами:

1. Рівень професійної підготовки випускників Київського університету імені Бориса Грінченка, які працюють/працювали у Вашому закладі.
2. Відповідність підготовки випускників Київського університету імені Бориса Грінченка сучасним вимогам ринку праці.
3. Рівень компетентностей випускників Київського університету імені Бориса Грінченка для виконання професійних обов'язків.

Оцінювання здійснювалось за п'ятибальною шкалою: високий рівень – 5 балів; достатній рівень – 4 бали; середній рівень – 3 бали; недостатній рівень – 2 бали; низький рівень – 1 бал. Результати оцінювання представлено у додатку А.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри, які взяли участь в обговоренні результатів опитування та запропонували наступні шляхи підвищення якості освіти, зокрема, здійснювати:

- активну співпрацю з роботодавцями;
- моніторинг потреб ринку праці;
- залучення інноваційних технологій в освітній процес;
- використання прогресивного досвіду щодо фахової підготовки здобувачів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за освітньою програмою 016.01.01 Логопедія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

УХВАЛИЛИ: Результати опитування роботодавців щодо якості підготовки майбутніх фахівців / випускників взяти до уваги та дотримуватися в освітній діяльності визначених рекомендацій щодо удосконалення освітнього процесу за освітньо-професійними програмами «Логопедія» для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Результати голосування: за – одноголосно

4. Про результати опитування випускників щодо якості освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В., Бабич Н.М., Супрун Г.В.*, які проінформували про результати опитування випускників щодо якості освіти, отриманої у процесі навчання за освітньо-професійною програмою «Логопедія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Зокрема, Бабич Н.М, зазначила, що з метою дослідження рівня якості освітнього процесу та задоволеності результатами навчання за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня кафедрою в листопаді 2021 року здійснено опитування випускників цієї програми, у якому взяло участь 16 випускників, які здобули перший (бакалаврський) рівень вищої освіти у 2018 році (93%) та 2021 році (6,2%).

Супрун Г.В. проінформувала про результати опитування здобувачів, зокрема, зазначила, що якість освіти оцінювалась випускниками за 3 параметрами:

1. рівень задоволеності результатами навчання за обраною освітньою програмою;
2. сучасність та практична орієнтованість навчання за освітньою програмою;
3. рівень оволодіння соціальним навичками soft skills у процесі навчання.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри, які взяли участь в обговоренні результатів опитування випускників та запропонували посилення взаємодії з випускниками задля удосконалення освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Результати голосування: за – одноголосно

5. Про затвердження робочих програм навчальних дисциплін, викладання яких забезпечують викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти у другому семестрі 2021-2022 навчального року.

СЛУХАЛИ: *Овчаренко М.С.*, координатора навчально-методичної роботи, яка проінформувала про стан готовності робочих програм навчальних дисциплін, викладання яких забезпечують викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти у другому семестрі 2021-2022 навчального року; зазначила, що викладачами розроблено нові програми для 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти у зв'язку з введенням у дію з 2021-2022 навч. року нових редакцій освітніх програм «Логопедія» для бакалаврата і магістратури та нової

освітньої програми «Втручання при аутизмі» для магістратури. Програми для 2, 3 і 4 курсів оновлені.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри, які проінформували про зміни, внесені ними до РПНД, та пояснили, чим вони зумовлені.

Загалом зміни до РПНД стосувалися:

- удосконалення змісту навчальної дисципліни;
- удосконалення змісту та критеріїв оцінювання завдань для семінарських, практичних занять;
- удосконалення змісту та критеріїв оцінювання завдань для самостійної роботи;
- удосконалення форм проведення та критеріїв оцінювання поточного і підсумкового контролю;
- оновлення списку літератури;
- складання списку ресурсів для неформальної та інформальної освіти.

Викладачі кафедри представили шляхи удосконалення своїх робочих програм навчальних дисципліни (РПНД).

Загалом зміни до РПНД стосувалися удосконалення змісту навчальної дисципліни; критеріїв оцінювання завдань для семінарських, практичних занять; завдань для самостійної роботи; форм проведення та критеріїв оцінювання поточного і підсумкового контролю; оновлення списку літератури; складання списку ресурсів для неформальної та інформальної освіти.

Так, **Т.В. Скрипник, доктор психологічних наук, професор кафедри** повідомила, що оновлення РПНД «Підготовка дитини та освітнього середовища до процесу інклюзивного навчання» здійснювалося таким чином:

- Осучаснення змісту мети, зумовлене орієнтиром на практичну зорієнтованість навчання та необхідності формувати гнучкі навички (Soft Skills).

– Формулювання цілі	
– Старий варіант	– Новий варіант
– <i>формувати у студентів систему знань та умінь щодо налагодження грамотного інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, що передбачає двобічний процес: відповідну підготовку дитини з ООП (внутрішні ресурси) та створення безперешкодного інклюзивного освітнього середовища (зовнішні ресурси).</i>	– <i>формувати у студентів розуміння шляхів та механізмів впровадження інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами, що охоплює: усвідомлення підходів та методів розвитку у дитини з ООП передумов освітньої діяльності, володіння відповідними методами й прийомами; відпрацювання навичок взаємодії у межах міждисциплінарного командного супроводу; уміння розробляти план перетворення освітнього простору задля ефективного навчання дитини з ООП та ін.</i>

- Змістове збагачення певних тем у зв'язку з новими міжнародними досягненнями.

– Так, важливим доповнення теми 5 «Нормалізація психофізіологічного стану дітей з ООП» стали методи «Сенсорна інтеграція Дж. Айрес» та «Вправи і Рух», які завдяки науковим дослідженням були долучені у 2020 р. до групи методів з науково доведеною ефективністю.

– Оновлення критеріїв оцінювання самостійних, семінарських та практичних робіт, з метою підвищення прозорості й об'єктивності оцінки, з боку педагога, а з боку студента – формування навички урахувати у процесі виконання завдання важливі його характеристики і розвивати своє уміння чітко й логічно висловлювати свою думку, відповідально ставитися до термінів здачі роботи.

– Доповнення новими методичними матеріалами, що були опрацьовані в інших країнах, пройшли процедури вдосконалення, став змістовним і водночас зручним у користуванні методичним інструментарієм (бланки для: взаємодії фахівців з батьками; здійснення моніторингових процедур та ін.)

– Оновлення наукових джерел.

– Складання переліку адрес для електронної неформальної освіти за напрямами, дотичними до змісту дисципліни.

О.В. Мартинчук, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри при розробленні змісту РПНД «Загальна і спеціальна педагогіка з історією» для студентів 1 курсу ОП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня з метою формування *теоретичних засад спеціальної педагогіки* додала ознайомлення здобувачів з результатами:

– міжнародного дослідження «Діалоги між Північною та Східною Європою щодо розвитку теоретичних і практичних перспектив інклюзії» («Participation in an international research project «Dialogues between Northern and Eastern Europe on the Development of Inclusion Theoretical and Practical Perspectives») (2019-2021) під керівництвом Наталії Богданович Хансен, Північний університет, Норвегія (Natallia Bahdanovich Hanssen, Nord University, Norway), у якому брали участь викладачі кафедри: Мартинчук О.В., Скрипник Т.В., Софій Н.З. (Martynchuk O., Skrypnyk T., Sofiy N., Bahdanovich Hanssen N. Inclusive education in Ukraine – tension between policy and practice. *Dialogues between Northern and Eastern Europe on the Development of Inclusion. Theoretical and Practical Perspectives* / Edited By Natallia Bahdanovich Hanssen, Sven-Erik Hansen, Kristina Ström. London: Routledge, 2021. P.148-167. (in English). Видання індексується в Scopus);

– дослідження щодо концептуалізації понять спеціальної та інклюзивної освіти в Україні, проведеного викладачами кафедри: Мартинчук О.В. та Скрипник Т.В. (Мартинчук О. В., Скрипник Т. В. Потреба у концептуалізації понять інклюзивної освіти в Україні як виклик сьогодення. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*. 2020. Вип. 16 (1). С. 186–197. DOI 10.32626/2413-2578.2020-16. С. 186–197. Журнал індексується в Index Copernicus).

– дослідження Еви Марії Кулеші, директорки Інституту спеціальної педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (Варшава, Польща) щодо моделювання вияву пізнавального потенціалу дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами, з якою автор курсу ознайомилась під час стажування з раннього втручання в Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (жовтень-грудень 2021 р.);

– дослідження про залучення громади до соціальної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в американському суспільстві, з якими автор курсу ознайомилась під час стажування «Тенденції розвитку освіти та соціальної роботи у Сполучених Штатах Америки: соціокультурний вимір», організованому Міжнародною культурно-освітньою асоціацією у співпраці з американським National Louis University (Чикаго, США, квітень-травень 2021 р.)

К.В. Луцько, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри повідомила, що у процесі роботи з удосконалення змісту РПНД «Спеціальна методика розвитку мовлення у дітей раннього і дошкільного віку з порушеннями мовлення» значно доопрацьовано зміст підрозділів «Завдання для самостійної роботи» та «Практичні та семінарські заняття». Використано новий підхід до оцінювання знань, умінь та навичок студентів. Особлива увага

звернена на поглиблення практичних надбань студентів через введення ділових ігор, підготовки конспектів занять тощо.

Що стосується лекційної складової курсу, зміни стосуються деяких формулювань, скорочення та уточнення змісту лекційних матеріалів. Проведено підбір нових джерел літератури та їх долучення до обов'язкових чи додаткових списків, рекомендованих студентам. Всі додані та переосмислені і змінені матеріали ґрунтуються на постійному самоудосконаленні, роботі над собою, над освоєнням нових джерел фахової літератури, що характерно для викладачів нашої кафедри в цілому і для мене, зокрема.

Г.В. Супрун, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри під час удосконалення РПНД «Технології інклюзивного навчання дітей з ментальними та поведінковими порушеннями» оновила опис завдань та програмових результатів навчання, структуру навчальної дисципліни. Осучаснення РПНД зумовлено проходженням онлайн курсів «Школа для всіх» та «Оцінювання без знецінювання». Це дозволило уточнити внутрішню логіку дисципліни, систему оцінювання, посилити практичну складову завдань, оновити лекційний матеріал. Також відповідно до нової структури змінено логіку послідовності тем лекцій, кількість та зміст завдань для самостійної роботи, оновлено завдання до семінарських та практичних занять, переглянуто кількість балів за курс; оновлено критерії оцінювання до усіх видів робіт відповідно до вимог нової редакції освітньої програми; змінено форму та уточнено критерії оцінювання модульного контролю. Відповідно до оновленого змісту розроблено нову навчально-методичну карту курсу; переглянуто рекомендовані джерела: основні, додаткові (додано джерела за 2021 рік); оновлено електронні ресурси, представлено ресурси для неформальної та інформальної освіти.

При розробленні програми навчальної практики для 1 курсу оновлено опис завдань та програмових результатів навчання; розроблено нове завдання відповідно до нової редакції ОП Логопедія 2021р., а саме, вивчення студентами на 1 курсі навчальної дисципліни «Загальна та спеціальна психологія». Це дозволило врахувати теоретичні знання з дисципліни під час формулювання практичних завдань до практики, які передбачають спостереження за діяльністю дитини з особливими освітніми потребами та обстеження фонематичного профілю дитини, уточнено оцінювання та загальну кількість балів за курс; розроблено додатки до нових завдань практики.

О.П. Таран, кандидат психологічних наук, доцент кафедри при оновленні РПНД для 3 курсу «Розлади аутистичного спектра як вид дизонтогенезу», «Методичні засади роботи з аутичними дітьми» удосконалено критерії оцінювання завдань для самостійної роботи, семінарських і практичних занять; оновлено джерела, додано іншомовні джерела, ресурси для неформальної та інформальної освіти.

Осучаснення змісту цих дисциплін зумовлено участю викладача в роботі інтеграційно-корекційних таборів для сімей, які мають дітей з аутизмом, у формі проведення ігрових і арт занять для дітей та семінарів-тренінгів для батьків, проходженням навчання у межах дворічного терапевтичного проекту «Основи дитячої та підліткової психотерапії: аналітичний підхід».

<https://prostranstvo.center/services/education/kidsandteenstherapy/>. Завдяки цьому уточнено:

– в дисципліні «Розлади аутистичного спектра як вид дизонтогенезу» зміст теми 6 «Порядок встановлення діагнозу дитини з РАС; поглиблене вивчення стану її розвитку»: застосовано інформацію щодо первинної діагностики, первинного інтерв'ю, збору інформації, анамнезу, а також особливостей проведення першої зустрічі з батьками;

– в дисципліні «Методичні засади роботи з аутичними дітьми» зміст теми 9 «Стратегія роботи з батьками, які виховують дітей з РАС» та теми 10 «Психолого-педагогічний супровід сиблінгів осіб з РАС»: застосовано інформацію щодо етапів і

проблем розвитку дитина та особливостей взаємодії з нею в різний віковий період, специфіки психологічного супроводу батьків.

Удосконалено зміст лекцій за рахунок оновлення вітчизняних джерел та додавання низки іншомовних джерел, розширено можливості оволодіння практичним матеріалом в межах практичних, семінарів та самостійної роботи за рахунок доданих ресурсів неформальної освіти:

1. Ясінська Ірина. Робота з дітьми з розладами аутистичного спектру в інклюзивному класі Вебінар (2 год) URL: <https://naurok.com.ua/webinar/roboata-z-ditmi-z-rozladami-autistichnogo-spektru-v-inklyuzivnomu-klasi>

2. Вступ до раннього втручання. Онлайн-курс для фахівців та батьків дітей із порушеннями розвитку. (Сертифікат 20 годин). URL: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EarlyIntervention+EI_101+2020/about

3. Скрипник Т. В. Що таке АУТИЗМ? Виступ у межах програми «5 хвилин серйозно про...». (Благодійний фонд «Зміни одне життя – Україна») URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Y3FZnZFjm-k>

4. Скрипник Т. В. Які є характерні прояви аутизму? Виступ у межах програми «5 хвилин серйозно про...». (Благодійний фонд «Зміни одне життя – Україна»). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-TqOilXRdQE>

5. Скрипник Т. В. Психологічні особливості чи аутизм? Виступ у межах програми «5 хвилин серйозно про...» (Благодійний фонд «Зміни одне життя – Україна»). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=l9UfJ-RZvjY>

2. Недозим І. Міфи про аутизм. Канал «Аутизм INFO». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qwHfpyhAXRM>

Т.В. Хомик, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри, у процесі удосконалення РПНД "Логопедія (ринолалія)" для студентів 2 курсу спільно з Н. А. Лопатинською, кандидатом педагогічних наук, доцентом, було внесено такі зміни:

- узгодження змісту із загальними та фаховими компетентностями відповідно до нової освітньої програми;

- здійснення перерозподілу годинного навантаження на певні теми лекційних занять;

- впровадження результатів дисертаційного дослідження С. Ю. Коноплястої «Психолого-педагогічні основи комплексної корекції мовленнєвого розвитку дітей з ринолалією». Зокрема, авторський алгоритм щодо здійснення клініко-психолого-педагогічної діагностики дитини із ВНГП упроваджено у систему викладання лекційних, семінарських і практичних занять з дисципліни «Логопедія (ринолалія)». Використання авторського алгоритму дозволить розширити уявлення здобувачів освіти про використання обґрунтованої системної програми лінгвопедагогічного дослідження стану функціональної системи мови і мовлення (семіотичної підсистеми, підсистеми програмування та регуляції мовленнєвих актів), а також про базові складові психічного розвитку дітей із ВНГП різного віку;

- осучаснення теоретичного змісту дисципліни з опорою на наукові дослідження вітчизняних науковців: В. Бірюкової, К. Будько, Т. Войчук, Н. Гаврилової, Л. Голембійовської, Я. Драгун, Г. Косаревої, Т. Мартянової, Я. Немченко, Л. Петрук, А. Ревть, І. Самойлової, Н. Туренко та ін.;

- змістовно оновлення лекційних тем у зв'язку з новими міжнародними досягненнями зарубіжних науковців: С. Joinson, S. Harding, G. Novyan, A. Nakobyan, I. Papadiochos, N. Papadogeorgakis, V. Phillips, S-E. Sarivalasis, L. Southby, Y. Wren;

- удосконалення критеріїв оцінювання до кожного виду робіт (семінарське/практичне заняття, самостійна робота) та оновлення критеріїв оцінювання модульного контролю;

- оновлення наукових джерел (додано джерела за 2020-2021 рр., іноземна література);
- додано ресурси для неформальної та інформальної освіти.

Е. А. Данілавічюте, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри при оновленні РПНД для 3 курсу «Порушення писемного мовлення»:

- здійснила осучаснення теоретичного змісту дисципліни з опорою на наукові дослідження, що представлені у таких публікаціях: Данілавічюте Е. А. Діти з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі. *Особлива дитина: навчання і виховання.* 2018. № 3. С. 7–19., Данілавічюте Е. А. Концептуальна модель МКФ-ДП в інклюзивному навчальному процесі. *Особлива дитина: навчання і виховання.* 2018. № 4. С. 57–64., Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ : 2018. 252 с., Данілавічюте Е. А. Психолінгвістика правопису у контексті сучасного підручника для школярів із тяжкими порушеннями мовлення / Е.А. Данілавічюте // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол. ; голов. ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2016. – Вип. 17 – С. 109-123., Данілавічюте Е. А. Психолінгвістична стратегія створення підручника для дітей з тяжкими порушеннями мовлення / Е.А. Данілавічюте // Проблеми сучасного підручника: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 18-19 травня 2018р., м. Мінськ. / [ред. кол. ; голов. ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2018, – С. 33–36;

- удосконалила зміст модулів, присвячених сучасним підходам до діагностики та подолання порушень писемного мовлення за допомогою авторських розробок, що представлено у підручниках для дітей з тяжкими порушеннями мовлення з урахуванням їхніх особливостей опанування навичок писемного мовлення: Українська мова. 2 клас : підруч. для спец. загальноосвіт. навч. закл. (F80) та учнів із (R48 F81) / Е. А. Данілавічюте, Л. І. Трофименко, Г. В. Грибань. К. : Либідь, 2017. 160 с., Українська мова. 3 клас : підруч. для спец. загальноосвіт. навч. закл. (F80) та учнів із (R48 F81) / Е. А. Данілавічюте, Л. І. Трофименко, Г. В. Грибань. К. : Либідь, 2017. 192 с.;

- організувала роботу на семінарах на основі отриманих результатів участі у якості наукової експертки у проєкті з впровадження Міжнародної класифікації функціонування, що триває у контексті виконання угоди про співробітництво Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй та Урядом України, річного плану діяльності ЮНІСЕФ в Україні та громадської організації «Соціальна синергія» (2019-2021рр.), наукової керівниці всеукраїнського експерименту з впровадження першого в Україні адаптивного кириличного шрифту Inclusion UKR (що розроблений за ініціативи ЮНІСЕФ Україна у партнерстві з ГО «Соціальна синергія» заслуженим діячем мистецтв України, художником-графіком, каліграфом та ілюстратором Олегом Петренко-Заневським) у навчально-виховний процес учнів 1-2 класів закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення та закладів загальної середньої освіти у якості асистивного інструменту у контексті як спеціальних методик долання порушень читання, так і загальноприйнятої технології навчання читання у вітчизняних закладах освіти, що дало змогу моделювати «логопедичні профілі» осіб з порушеннями писемного мовлення з найсучасніших світових позицій та використовувати їх у якості навчального тренажеру у процесі підготовки майбутніх фахівців.

Н.М. Бабич, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри, при оновленні РПНД здійснила такі зміни:

- при розробленні матеріалів для практичних занять з дисципліни «Логопедичний практикум» для студентів 3 курсу ОП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня додала ознайомлення з відеоматеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції

«Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти» (2021 р., Вінниця);

– оновила зміст практичного заняття 5 з дисципліни «Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату», передбачивши вивчення та апробацію студентами додатку для осіб з ООП «DIGITAL INCLUSION»;

– у межах дисципліни «Логопсихологія з основами спеціальної психології» Змістовий модуль «Логопсихологія» здобувачам запропоновано ознайомитись із дослідження Еви Марії Кулеші, директорки Інституту спеціальної педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (Варшава, Польща) щодо моделювання вияву пізнавального потенціалу дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами, з якою автор курсу ознайомила під час стажування з раннього втручання в Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (жовтень-грудень 2021 р.); також запропоновано ресурси для інформальної освіти.

Л.М. Тищенко, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри при оновленні РПНД «Методика навчання освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» Змістовий модуль «Оздоровчі технології та методики виховання дітей з ТПМ» для здобувачів 2 курсу першого (бакалаврського) рівня запропонувала завдання для самостійних та семінарських занять відповідно до змін щодо фізичної культури в НУШ, а саме не здійснювати спортивну підготовку учнів, а розвивати їхні фізичні якості; також удосконалила критерії оцінювання до кожного виду робіт; оновила літературу, запропонувала ресурси для неформальної та інформальної освіти.

Н.В. Заєркова, старший викладач кафедри у процесі оновлення РПНД «Супровід в інклюзивному середовищі родин дітей з особливими потребами» здійснила:

– Удосконалення навчально-тематичного плану шляхом корегування навчальних тем, ґрунтуючись на матеріалах, представлених в авторському посібнику: Заєркова Н., Трейтак А. Інклюзія від А до Я: poradnik для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів. Київ. 2021. Режим доступу до ресурсу: <http://rcpio.ippo.kubg.edu.ua/?p=4243>

– Оновлення завдань для практичних та семінарських занять, враховуючи досвід, отриманий під час участі у проєктах:

- ✓ «Розробка моделей програми переходу від системи раннього втручання до дитячого садка», реалізованого ВФ «Крок за кроком» за фінансової підтримки Фонду Відкритого суспільства (2017-2020 рр);
- ✓ «Інституалізація «універсального» асистента вчителя в Україні: дослідження умов для реалізації» (2019-2020 рр) реалізованого ВФ «Крок за кроком» за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження»;
- ✓ «Реформа освіти: оцінка діяльності навчальних закладів», реалізованого ВФ «Крок за кроком» у партнерстві з Державною службою якості освіти за фінансової підтримки Фонду Чарльза Мотта (2018-2019 рр);
- ✓ «Покращення якості дошкільної освіти в Україні», реалізованого ВФ «Крок за кроком» за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) (2019-2020 рр).

– Доопрацювання завдань для самостійних робіт шляхом інтеграції отриманого досвіду від проходження навчальних онлайн-курсів:

- ✓ «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus (16.08.2021 р.);
- ✓ «Вступ до раннього втручання» на платформі онлайн-освіти EdEra (27.06.2021 р.);
- ✓ «Онлайн-курс для вчителів початкової школи» на платформі онлайн-освіти EdEra (20.06.2021 р.);

- ✓ «Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами» на платформі я онлайн-освіти EdEra (27.06.2021 р.)
- Удосконалення критеріїв оцінювання для практичних та семінарських занять, самостійних робіт.
- Оновлення списку рекомендованих джерел за 2021 р – додано іноземні джерела, а також та ресурси для неформальної та інформальної освіти.

УХВАЛИЛИ: затвердити робочі програми навчальних дисциплін, викладання яких забезпечують викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти у другому семестрі 2021-2022 навчального року.

Результати голосування: за – одноголосно

8. Визнання результатів внутрішньої кредитної академічної мобільності студентів 2 і 3 курсу освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між Київським університетом імені Бориса Грінченка та Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В.*, завідувача кафедри, координатора академічної мобільності про визнання результатів внутрішньої кредитної академічної мобільності студентів 2 і 3 курсу освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між Київським університетом імені Бориса Грінченка та Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка. Мартинчук О.В. проінформувала про результати внутрішньої кредитної академічної мобільності 7 студентів 3 курсу (Божко М., Іщенко О., Купрієнко А., Кушнір Ю., Марчинська А., Фоменко В., Чернега К.) та 3 студентів 2 курсу (Даниленко М., Михальченко М., Самоткан В.): зокрема, запропонувала визнати результати навчання здобувачів 3 курсу за дисциплінами «Логопедія», «Логопедичний практикум» та «Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ», здобувачам 2 курсу – «Логопедія», «Інклюзивна освіта», «Дитяча психологія» на підставі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КУБГ (п. 7.2 <https://cutt.ly/XUcZQSW>), укладених грантових договорів та виданих академічних довідок студентам за результатами академічної мобільності.

2 курс

Курси у ЗВО, який приймає учасника академічної мобільності (К-ПНУ)			Відповідні курси у ЗВО, який відправляє учасника академічної мобільності (КУБГ)		
Назва курсу	ЄКТС кредити	Семестр	Назва курсу	ЄКТС кредити	Семестр
Виховна робота з дітьми в умовах інклюзії	4	3	Інклюзивна освіта	4	3
Логопедія	4	3	Логопедія	4	3
Альтернативна комунікація	4	3	Психологія освіти	2	3
			Спеціальна психологія	2	3
Загальна кількість кредитів ЄКТС: 12			Загальна кількість кредитів ЄКТС: 12		

3 курс

Курси у ЗВО, який приймає учасника академічної мобільності (К-ПНУ)			Відповідні курси у ЗВО, який відправляє учасника академічної мобільності (КУБГ)		
Назва курсу	ЄКТС кредити	Семестр	Назва курсу	ЄКТС кредити	Семестр
Логомасаж	4	5	Логопедичний практикум	4	5
Логопедія	4	5	Логопедія	4	5
Спеціальні методики навчання дітей з порушеннями мовлення: початкового навчання мови	4	5	Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ: українська мова і дитяча література з методикою навчання	2	5
			Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ: спеціальна методика навчання української мови і читання дітей молодшого шкільного віку з ТПМ	2	5
Загальна кількість кредитів ЄКТС: 12			Загальна кількість кредитів ЄКТС: 12		

ВИСТУПИЛИ: викладачі, які у процесі обговорення, дійшли висновку про можливість перезарахування результатів навчання у межах внутрішньої академічної мобільності.

УХВАЛИЛИ: визнати результати внутрішньої кредитної академічної мобільності 7 студентів 3 курсу (Божко М., Іщенко О., Купрієнко А., Кушнір Ю., Марчинська А., Фоменко В., Чернега К.) та 3 студентів 2 курсу

(Даниленко М., Михальченко М., Самоткан В.), яка проходила у межах програми «Студентська академічна мобільність (САМ) Україна» (House of Europe, Британська Рада в Україні) між Київським університетом імені Бориса Грінченка та Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка. Здобувачам 3 курсу зарахувати 12 кредитів за дисциплінами «Логопедія», «Логопедичний практикум» та «Українська мова зі спеціальною методикою навчання дітей з ТПМ», здобувачам 2 курсу – «Логопедія», «Інклюзивна освіта», «Дитяча психологія» на підставі Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КУБГ (п. 7.2).

Результати голосування: за – одноголосно

9. Про зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті.

СЛУХАЛИ: *Бабич Н.М.*, гаранта освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія, яка винесла на розгляд кафедри питання про зарахування як елементів неформальної освіти результатів навчання, отриманих під час проходження онлайн курсу «Школа для всіх» (<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/409>) здобувачами 2 курсу у процесі вивчення навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта» з блоку вибіркових освітніх компонентів. Гарант ОП зазначила, що за ініціативи викладача цієї навчальної дисципліни, Мартинчук О.В., за узгодженням з гарантом ОП, на розгляд засідання кафедри винесено питання щодо зарахування здобувачам 2 курсу *О. Гаврилюку, В. Дробович, В. Мошиній, Д. Онищенко* змістового модулю 5 «Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти» (обсягом 12 год. лекц., 12 год. практ., 2 год. сем., 16 год. для сам. роботи) на основі зарахування результатів успішного проходження онлайн курсу «Школа для всіх» (30 год. – 1 кредит ЄКТС).

ВИСТУПИЛИ: *Мартинчук О.В.*, яка надала сертифікати здобувачів про проходження онлайн-курсу (Додаток Г до протоколу), обґрунтувала результати навчання і набуті компетентності, запропонувала зарахувати результати навчання; викладачі кафедри, які підтримали пропозицію Мартинчук О.В. про зарахування результатів навчання у неформальній освіті під час проходження навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта».

УХВАЛИЛИ:

4.1. Зарахувати результати навчання у неформальній освіті здобувачам 2 курсу освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня: *Олександрю Гаврилюку* (ЛОГб-1-20-4.0д), *Вікторії Дробович, Вікторії Мошиній, Діані Онищенко* (ЛОГб-1-20-4.0д) на основі запиту Мартинчук О.В., викладача навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта» до гаранта освітньо-

професійної програми про визнання у межах окремого модуля навчальної дисципліни результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, з додаванням сертифікатів про проходження онлайн-курсу «Школа для всіх», які підтверджують результати навчання щодо набутих компетентностей.

Результати голосування: за – одноголосно

Завідувач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти

Олена МАРТИНЧУК